

44361632

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date : 25 ต.ธ. 2544	Page : 6	Source : มติชน	No :
Keyword			

ไอเดียผู้รับรางวัลโนเบล เศรษฐศาสตร์

วรากรณ์ สามโกเศศ

สุทธิพิทักษ์ศาสตร์เกษม บัณฑิตวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

GEORGE A. AKERLOF

A. MICHAEL SPENCE

! มื่อเร็วๆ นี้ สามนักเศรษฐศาสตร์ผู้ได้รับรางวัลโนเบล ร่วมกันประจำปี 2001 ได้แก่ GEORGE A. AKERLOF แห่ง BERKELEY และ A. MICHAEL SPENCE แห่ง STANFORD และ JOSEPH E. STIGLITZ แห่ง COLUMBIA สำหรับงานวิเคราะห์ตลาดที่มี ASYMMETRIC INFORMATION (สารสนเทศอสมรูป)

งานที่ทั้งสามได้ริเริ่มค้นคว้าจนเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ เป็นอย่างไร โกลด์แมนเพียงใด จะได้พยายามนำมาเสนอในวันนี้

ระหว่างทศวรรษ 1970 ทั้งสองได้วางรากฐานของทฤษฎีเกี่ยวกับการทำงานของตลาดที่มีลักษณะที่เรียกว่า ASYMMETRIC INFORMATION หรือ "สารสนเทศอสมรูป" (SYMMETRY คือสมรูป เช่น ซีกซ้ายและซีกขวาของร่างมนุษย์ สมรูปกัน ส่วน "อสมรูป" ก็คือไปในทางตรงกันข้าม) กล่าวคือ ในธุรกรรมทางเศรษฐกิจหนึ่ง ฝ่ายหนึ่งมีข้อมูลข่าวสารที่ดีกว่าอีกฝ่ายหนึ่งจนเกิดเป็นปัญหาขึ้น

โดยปกติถ้าจะให้ตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ทั้งสองฝ่ายของการประกอบธุรกรรม เช่นผู้ซื้อและผู้ขายจะต้องมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการซื้อขายนั้นอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ผู้ซื้อเรื่องราวเกี่ยวกับธุรกรรมนั้นเป็นอย่างดีเฉกเช่นเดียวกับผู้ขาย อย่างไรก็ตามบ่อยครั้งมากในหลายตลาดของการซื้อขายที่การรับรู้ข่าวสารของทั้งสองฝ่ายไม่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งได้แก่กรณีของ ASYMMETRIC INFORMATION

ตัวอย่างเช่นการประกันสุขภาพ ผู้ประกันสุขภาพจะมีความรู้เกี่ยวกับตนเองเป็นอย่างดีว่าโดยแท้จริงแล้วมีสุขภาพเป็นอย่างไร ในขณะที่บริษัทผู้รับประกันจะไม่มีรู้ ข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ประกันอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงเกิดเป็นปัญหาที่ทำให้ตลาดไม่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

สมมุติว่ามีคนสองประเภทคือคนป่วยและคนสุขภาพดี ถ้าบริษัทผู้รับประกันไม่อาจแยกประเภทออกจากกันได้อย่างชัดเจนจึงเรียกเก็บเบี้ยประกันเท่ากับต้นทุนเฉลี่ยของการให้การดูแลสุขภาพทั้งหมด ซึ่งการกระทำเช่นนี้ เท่ากับว่าเรียกเก็บเงินจากคนป่วยน้อยกว่าต้นทุนเฉลี่ยที่คาดคิดไว้เป็นอย่างมาก จึงมีความเป็นไปได้สูงที่คนป่วยจะซื้อประกันในขณะที่คนสุขภาพดีมีความเป็นไปได้ว่าจะไม่ซื้อประกัน เมื่อคนที่ประกันส่วนใหญ่เป็นคนป่วยดังนั้นเบี้ยประกันจึงพุ่งสูงขึ้น ยังไม่ดึงดูดใจให้คนสุขภาพดีมาประกันยิ่งขึ้น ลักษณะเช่นนี้จะดำเนินต่อไปจนกระทั่งคนที่ประกันมีแต่คนป่วยโดยจ่ายเบี้ยประกันสูงมาก ซึ่งไม่เป็นสถานการณ์ที่ดี อย่างไรก็ตามตลาดไม่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจึงจำเป็นต้องเข้าแทรกแซง

อีกตัวอย่างหนึ่งของ ASYMMETRIC INFORMATION ก็คือ ในตลาดแรงงานที่สมมุติมีคนสองลักษณะคือคนขยันและคนขี้เกียจ แต่ละคนรู้ว่าตนเองเป็นคนอย่างไร แต่ผู้จ้างงานไม่อาจบอกได้เมื่อตอนแรกจ้าง ถ้าค่าจ้างมีอัตราเดียวกัน กล่าวได้ว่าคนขี้เกียจได้รับค่าจ้างสูงเกินไป เมื่อเทียบกับความสามารถในการร่วมผลิตของเขา ในขณะที่คนขยันได้รับค่าจ้างต่ำเกินไป

โดยทั่วไปแล้วในการตัดสินใจเข้าทำงาน แรงงานจะเปรียบเทียบระหว่างค่าจ้างที่ได้รับกับสิ่งที่ตนเองต้องเสียไปเช่นการหย่อนใจกับปัจจัยไม่สะดวกอื่นๆ ดังนั้นคนขี้เกียจจำนวนมาก

กว่าคนขยันจะถูกดึงดูดเข้าทำงาน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตลาดแรงงานเลือกคนงานไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม

ทั้งสองตัวอย่างของคนป่วยจำนวนมากประกันสุขภาพกับแรงงานขี้เกียจจำนวนมากเข้าสู่ตลาดแรงงาน คือปัญหาที่เรียกว่า ADVERSE SELECTION (การเลือกในทิศทางที่แย่) ซึ่งเกิดจาก ASYMMETRIC INFORMATION ของตลาดประกัน(คนประกันมีข้อมูลมากกว่าบริษัทประกัน) และตลาดแรงงาน(แรงงานมีข้อมูลมากกว่านายจ้าง)

กรณีคลาสสิกของ ADVERSE SELECTION คือตลาดรถยนต์ใช้แล้ว สมมุติว่าเจ้าของรถที่จะขายมีความรู้เกี่ยวกับคุณภาพของรถตนเอง และสมมุติคือไปว่าครึ่งหนึ่งของรถใช้แล้ว ทั้งหมดเป็น LEMONS (ค่าแสดงอเมริกันที่หมายถึงรถด้อยคุณภาพ) และอีกครึ่งหนึ่งเป็น CHERRIES (รถดี) โดยผู้ซื้อรถมือสองตั้งใจจะจ่ายเงิน 600,000 บาท สำหรับ CHERRY และ 200,000 บาท สำหรับ LEMON

เมื่อครึ่งหนึ่งของรถใช้แล้วที่จะขายเป็น LEMONS และอีกครึ่งหนึ่งเป็น CHERRIES ราคาตลาดของรถโดยทั่วไปก็อาจตกประมาณ 400,000 บาท โดยผู้ซื้อมีโอกาส 50-50 ที่จะได้ LEMON มา ตรงจุดนี้แหละที่เกิดปัญหา ADVERSE SELECTION อันเนื่องมาจากทั้งสองฝ่ายมีข้อมูลไม่เท่าเทียมกันกล่าวคือ เจ้าของผู้ขายรถมือสองรู้ว่า เขามี LEMON หรือ CHERRY ในขณะที่ผู้ซื้อรถมือสองยากที่จะรู้ได้

เจ้าของ LEMON จะกำไรมาก เมื่อเขาขายรถของเขาในราคา 400,000 บาท ในขณะที่เจ้าของ CHERRY รู้ว่าเขาไม่ได้ราคาทีรถเขาคงจะได้ ดังนั้นเจ้าของ LEMON อื่นๆ จะถูกดึงดูดให้เข้ามาสู่การขายรถมือสองมากกว่า เจ้าของ CHERRY และเมื่อเวลาผ่านไปผู้ซื้อรถมือสองเริ่มจะเข้าใจว่าเขามีโอกาสที่จะได้ LEMON มากกว่า CHERRY ดังนั้นราคาของรถมือสองโดยทั่วไปก็จะลดลง ซึ่งจะทำให้สถาน

